

فیدئل کاسترو

هاوانایا ظفرلی یوروشوندىن ایکی هفته سونرا فیدئل کاسترو قیسا مودتە کاراکاسا گلدی. ایستەمیردی کی، کوبا اینقیلابچیلارینا گۆستردیکلری کۆمک اوچون، وئردیکلری سیلاح اوچون وئئسوئلا حۆکومتینە و خالقینا تشککورونو بیلدیرسین. طبیعی کی، بو کۆمگی پرنزیدنتت وظیفەسینە تزمجە سنجیلمیش بئتانکور ۳ دنگیل، سابیق پرنزیدنتت آدمیرال وولفانق لاراسابال گۆسترمیشدی. وئئسوئلانین سول قووملرینە... رغبت بسلەین لاراسابال کوبا اینقیلابچیلاری ایله ھەمراي ایدی.

وئئسوئلادا کوبا اینقیلابی نین گنج لیدئری چوخ حرارتلە قارشیلاندى. سیاسي خادیملرین بئله قارشیلانماسینی آز گۆرموشم. فیدئل دالبادال دۆرد ساعات کاراکاسین اورگی - عظمتلی ائل-سینلئسوئو مئیدانیندا نطق سۆیلەدی. آباق اوستە دایانیب تام سوکوتلا اونون نطقینە قولاق آسان ایکی یوز مین آدمین ایچیندە من دە وار ایدیم. چوخلاری کیمی، منیم اوچون دە فیدئل کاسترونون چیخیشی بئنیلیک ایدی. او، عظمتلی کوتلەین اونوندە چیخیش اندندە آنلادیم کی، لاتین آمئریکاسیندا بئنی دۆور باشلانیر. دانیشیغینداکی تزلەیک و غئیری-عادیلک منیم خوشوما گلدی. حئی ان یاخشی سیاسي خادیملر و ھەمکارلار اینتیفاقي نوامیندەلری بئله دانیشارکن کلیشە ایفادەلرەن ایستیفادە اندیرلر. اونلارین نطقلریندە درین معنا اولور، اما ایفادەلر چەینمیش، کۆھنە اولدو غوندان نطقین ایلکین قودرتی آز الیر. فیدئل ناطیقلیک قالیبلارینی تانیمیر. اونون دیلی سادە و ایناندریجیدیر. گۆرونور، دانیشیب اۆگرەندە ائله اۆزو دە اۆگرەنیر.

پرنزیدنتت بئتانکور میتینقە دنگیلدی. اونا ھئچ وخت حۆرمەت گۆسترمەین کاراکاسا ھاھلیسی ایله گۆروشمەکن قورخوشدو. فیدئل اونون آدینی چکن کیمی مۆھکم فیت و قیشقیریق ائشیدیلیردی. او ایسە بو سسلری الین ایشارەسیلە کسمگە چالیشیردی. منە ائله گلیر کی، کوبا اینقیلابچیسینا بئتانکور آراسینداکی دوشمەنچیلیک ائله اوگون باشلادی. شخسن من ائله دوشونورم کی، او نطق، اولدو-آلولو فیدئلین چوخ مینلیک کوتلەدە دوغوردوغو او جوشغونلوق، کاراکاسا جاماعتین اۆزونو اونوداراق اونا قولاق آساماسی کۆھنە بیچیملی سیاسي خادیم اولان، دبدبەلی ریتوریکایا، کومیتەلرە و کومیسسیالار، گیزلی ایجلاسارلا عادت ائتمیش بئتانکورون شانینە توخوندو، اونو رنجیدەلندیردی. ائله او گوندان اعتیبارن بئتانکور فیدئل کاسترویا، کوبا اینقیلابینا عایدیتی اولان ھر شئی غدار جاسینا تعقیب اندیردی.

میتینقین اثر تەسی گونو شەر کناریندا قوناقلیقدا دیدی. گۆزلەنیلەمدەن بیزە موتوسیکلنتچیلر یاخینلاشیب کوبا سفار تخاناسینا دعوتنامە گئیردیلر. سن دئمە، بوتون گونو منی آختاریر لارمیش، ھاردا اولدو غومدان تصادوفن خبر توتمشودلار. قبول آخشاما تعین اولموشدو و ماتیلدا ایله ۴ من بیرباشا سفار تخانایا یوللانیدق. سفار تخانا یانینداکی کوچلەرە جاماعات بیغیشمیشدی، زورلا کچە بیلدیک. او قدر آدم دعوت اولونموشدو کی، بوتون زاللار دا، باغ دا دولو ایدی.

بیز اللریندە کوکتیل بادەسی توتموش آدمالارین آراسیندان اۆتەرک زالدان-زالا کچیردیک. کیمسە بیزی دەلیزدن کچیردی، سونرا پیلکنلرە ایکنجی مرتبە قالدیردی. یوخاریدا بیزی فیدئلین دوستو و شخسی کاتیبی سئلیا گۆزلەبیردی. ماتیلدا اونونلا قالدی. منی قونشو و تاغا دعوت ائلەدیلر. بیر باغبانین، یا دا سوروجونون یاتاق و تاغینا بنزمیردی. اوتاقدالاجا میز و چارپای واری. کیمسە چارپایینی بئله بیغیشدیرماغا ماجال تاپمایاراق گنتمیشدی، حئی بالیسی دا یزدیدی. فیکیرلشیدیم کی، کوبا لیدئری ایله گۆروشمەک اوچون منی باشقا، داھا موناسیب و تاغا آپاراجاقلار. اما یوخ. قفلتن قاپی آچیلدی و من قاپی ایچیندەکی بوتون بوشلوقو اۆز ووجودیلا دولدوران فیدئل کاسترونو گۆردوم. او مندن ھئچ اولماسا بیر قاریش ھوندور ایدی. منە ساری جوماراق - سالام، پابلو! - دندی و برک-برک قوجاقلادی.

اونون سسی چوخ یوکسک ایدی. ائله گۆرونوشو دە موعین قدر سسینە او یغون گلیردی. فیدئل ھوندور کیشی تصورو یاراتمیردی، داھا چوخ ھوندور اوشاغا - بیردن-بیرە آباقلاری اوزانان، سئیرک ساققالی اوزو ایسە یئنی-یئتمەنینکی کیمی قالمیش اوشاغا بنزمیردی.

قفلتن ائله بیل اونی ائلئکتریک جریانی ووردو، منی قوجاغیندان بوراخیب اوتاغین او بیری کونجونه جومدو. گیزلینجە و تاغا گیرمیش، کامئراسینی بیزە یۆنلنن فوتوموخبیری ایندی گۆردوم. بیر سیچرا بیشل اۆزونو اونا یئتیرن فیدئل موخبیردن یاپیشیب عملی-باشلی سیلکەدە. کامئرا دا یئره دوشدو. جانینی قورتارا بیلەمین بستمەوی فوتوموخبیرین یازیق گۆرکمیندن قورخوب ایرەلی آتیلدیم، فیدئلین الیندن یاپیشدیم. مسالە اونونلا بیتدی کی، موخبیری اوتاقدان چیخاردیلار. سونرا فیدئل اوزونو منە چەویریپ گولومسەدی، فوتوآپاراتی قالدیراراق چارپایینی اوستونە توللادی.

باش وئرمیش حادیتە بارەدە بیرجە کلمە دە کسمەن بوتون لاتین آمئریکاسی اوچون مطبوعات آگنتلیگی یاراتماق پلانی حاقدان صۆحبە باشلادیق. اولو بیلر کی، پرنئسا لاتینا ۵ محض بو صۆحبە اساسیندا یارانیب. تئزلیکە او بیر قاپیدان، منلە باشقا قاپیدان قبول گندن یئره قاپیدیق.

بیر ساعات سونرا ماتیلدا ایلا مئھمانخانایا قاپیدارکن من فوتوموخبیرین چاشقین صیفیتینی یادیمالار و پارتیزان رھیری نین رئاکسییاسینی اینتیلیگی بارەدە دوشوندوم.

بو منیم فیدئل کاسترو ایله ایلک گۆروشمە ایدی. نییە منیملە شکیل چکدیرمگی قطعین ایستەمیردی؟ گۆرەسن بو ایشدە بیر سییاست یوخدور کی؟ من ھئچ ایندی دە باشا دوشمورم کی، ھانسی سببدن بیزیم صۆحبتمیز بو قدر مخفی اولدو.

چه گنوارا

چه گنوارا ايللا ايلك گوروشوم ايسه باشقا جور اولدو. بو گوروش هاوانادا باش وئردى. او منى يا مالييه، يا دا ايقتيصاديات نازير ليگينه - ايندى آرتيق ياديدما دنگيل - دعوت انتميشدى. گنج ساعات بيره ياخين اونون يانينا گلديم. ساعات اون ايكييه دانيشميشديق، من گنجيكديم: چوخ اوزانميش بير ايجلاسين رياست هنييتينده اگلشميشديم.

چه گنوارا اوزونبوغاز چكهمده حربى گنييمده ايدي، كمرينه تاپانجا سانجميشدى. بوتون بونلار بانك بيناسى نين موحيطينه قطعين اويغون گلديردي.

گنوارا قارابوغي ايدي، آراملا، آيدين حيس اولونان آرگنتينا لهجه سينده دانيشيردي. آدام بو شخصله تلمسهن پامپادا آچيق سما آلتيندا، ايستى ماته ايجه-ايجه صؤحتلشمك ايستهيردي. او، قيسا ايفاده لرله دانيشير، اونلارين هر بيريني تسومله بيتيريردي، انله بيل موصاحيبينى اوز فيكريني بيلديرمگه چاغيريردي.

گنوارا نين "بشري ماهنى" كيتابيم بارمه دندىكلري منه لذت وئريردي. او كيتابي آخشمالار سينررا-مانسترا پارتيزانلارينا اوخوبورموش. ايللر كنجيب، من هله ده شعرلر يمين لاپ اولنهمك اونون يانيندا اولماسى بارمه فيكىردن اسيم-اسيم اسيرم. رنژي دنبره منه دانيشدى كي، گنوارا بوليوييا داغلارينا اوز چانتاسيندا سون ساتاتينداك ايكي كيتاب ساخلايرميش؛ حساب مسالهلري كيتابي و "بشري ماهنى".

او گنجه چه گنوارا دان، منى دوشوندورن و بلكهده اونون طالعيبينى قيسمن ايضاح اندن سوزلر انشيتديم، بيز بيرلشميش شتاتلارين كوبا اوزرينه احتيال انديلن باسقينيدان دانيشيرديق. او گاه منه باخير، گاه دا نظرلرينى قارائليق پنجرهيه زيلليردي. من هاوانين كوچلرينده، موختليف يئرلرده قوما دولو كيسه لر گوروردوم. گوزله نيلمهن چه گنوارا دئدى:

-موحاربييه ... موحاربييه ... بيز موحاربييه علنيهنه ييك، آما نه قدر كي، وروشوروق، موحاربيه سيز كنجينه بيلميريك.

او فيكىرلرينى اوجادان دنبر، سوزلرينى اوزونه ده، منه ده ايضاح انديردي. مات قالميشديم. منيم اوچون موحاربييه تهلوكه ايدي. اونون اوچون لابودلوك.

بيز ويداعلاشديق و اونو بير ده گورمهديم. سونرا ايسه بوليوييا سئلو اسيندا دؤگوش اولدو و فاجيعه لي اولومونو انشيتديك. منيم يادداشميدا او، بوتون قهرمانليق دؤگوشلرينده سيلاحلا ياتاشي، پونزيا اوچون ده يئر ساخلايان، خيالپرست بير اينسان كي قالدى.

لاتين آمريكاسى "اوميد" سوزونو چوخ سئوير. بيزي "اوميد" قيطعه سي آدلانديراندا خوشوموزا گلير. دنپوتاليغا، سئاتورلوغا، پرنزیدنئليگه ناميزدلريميز، اوزلرينى "اوميد" ناميزدلري آدلانديرلار.

اصلينده ايسه بو اوميد تخمينن وعد انديلميش، لاکين دايمتا تاخيره ساليان جنت كي مي، وعد انديلميش موکافات كي مي بير شئيدير. گلن سئچكيلرهدك، گلن ايله دک، گلن عصرهدك تاخيره ساليينر...

كوبا اينقيلابي باش وئرنده ميليونلار لاتين آمريكالى بيردن يوخودان آييلدي. اونلار اينانا بيلميرديلر. اوميد بارمه اوميدسيز آرزولارلا ياشايان قيطعه نين تاريخينده اوللر بنله بير شئي اولماميشدى.

بودور، ايندى ايسه اوللر هنج كسين تانيماديغي كوبالى فيدنل كاسترو اوميدين ساچلاريندان، آياقلاريندان ياپيشيب اوچماغا قويمور، اونو اوز ميزي آرخاسيندا اگلشديرير. لاتين آمريكاسى ائوينده كي ميزين آرخاسيندا.

او واخندان بري رئالليغا چئوريلميش اوميده ساري آپاران يولدا اوزاغا آديملايميشق. آما اورگيميز ناراحتاليق ايجينده دير. قونشو اولكه - چوخ گوجلو ايمپريئاليست اولكه سي كوبانى ازمك، بو اوميدى يوخ انتمك ايستهير. لاتين آمريكالىلار هر گون قازنتلري اوخوبور، هر آخشم راديويا قولاق آسيرلار. و راضيليق حيسى ايله نفس آليرلار: كوبا ياشايير. بير گون ده اوتور. بير ايل ده. بير بنش ايلليک ده...

بيزيم اوميدين باشيني كسمهديلر. او ياشاياجاق!

۱ "من ده ياشاميشام..." - نئرودا بو كيتابي عؤمرونون سون آيلاريندا، ايسلانئقرادا بيتيريب ساغالماز بير خسته ليكدن ياتاغا دوشموش شاعير دنمك اولار كي، سون نفسينه دک اوزونون عؤمور كيتابي اوزرينده كي ايشيني دايدانديرمير: كيتابين سالوادور آئنده يه حصر اولونموش سون صحيفه لري 1973-جو ايلين سنئتيايريندا- مؤلفين عؤمرونون لاپ آخيريچي گونلرينده قلمه آليينب.

۲، گوروش 26 يانوار 1959-جي ايلده اولوب.

۳ بنتانكور - 1945-48 جي ايللرده و سونرا يئنين 1959-1964 جو ايللرده و نئسنونلارين پرنزیدنئتي اولموشدور.

۴ پابلو نئرودا نين حيات يولداشي.

۵ پرنسا لاتينا - لاتين آمريكا خبر اگنتليگي، كوبانين رسمي دؤولت خبر اگنتليگي، كوبا اينقيلابيندان درحال سونرا 1959-جو ايلين مارتيندا يارداييب.

قونى آذربايجان درگيلر بندن عرب اليغاسينا كوچورولوبدور